

SESSION ORDINAIRE 2020-2021

20 OCTOBRE 2020

ASSEMBLÉE RÉUNIE
DE LA COMMISSION
COMMUNAUTAIRE
COMMUNE

PROPOSITION D'ORDONNANCE

modifiant la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'action sociale en vue de permettre la tenue à distance de réunions du bureau permanent, du conseil de l'action sociale et des comités spéciaux

RAPPORT

fait au nom de la commission de la santé et de l'aide aux personnes

par Mme Delphine CHABBERT (F)

Ont participé aux travaux de la commission :

Membres effectifs : Mmes Delphine Chabbert, Véronique Jamoulle, Magali Plovie, Farida Tahar, Marie Nagy, Nicole Nketo Bomele, Stéphanie Koplowicz, Gladys Kazadi, MM. Juan Benjumea Moreno, Gilles Verstraeten.

Membre suppléant : Mme Els Rochette.

Autres membres : Mmes Alexia Bertrand, Aurélie Czekalski, Isabelle Emmerly.

Voir :

Document de l'Assemblée réunie :

B-47/1 – 2019/2020 : Proposition d'ordonnance.

GEWONE ZITTING 2020-2021

20 OKTOBER 2020

VERENIGDE VERGADERING
VAN DE
GEMEENSCHAPPELIJKE
GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

VOORSTEL VAN ORDONNANTIE

houdende wijziging van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn teneinde vergaderingen op afstand van het vast bureau, de raad voor maatschappelijk welzijn en van de bijzondere comités mogelijk te maken

VERSLAG

uitgebracht namens de commissie voor de Gezondheid en Bijstand aan personen

door mevrouw Delphine CHABBERT (F)

Aan de werkzaamheden van de commissie hebben deelgenomen:

Vaste leden: mevr. Delphine Chabbert, mevr. Véronique Jamoulle, mevr. Magali Plovie, mevr. Farida Tahar, mevr. Marie Nagy, mevr. Nicole Nketo Bomele, mevr. Stéphanie Koplowicz, mevr. Gladys Kazadi, de heren Juan Benjumea Moreno, Gilles Verstraeten.

Plaatsvervanger: mevr. Els Rochette.

Andere leden: mevr. Alexia Bertrand, mevr. Aurélie Czekalski, mevr. Isabelle Emmerly.

Zie:

Stuk van de Verenigde Vergadering:

B-47/1 – 2019/2020: Voorstel van ordonnantie.

I. Exposé introductif de Mmes Farida Tahar et Isabelle Emmery, première et deuxième coautrices de la proposition d'ordonnance

Mme Farida Tahar, après avoir rappelé les lourdes conséquences humaines, sociales et économiques de la pandémie de Covid-19, souligne les bouleversements que la crise sanitaire a provoqués dans les administrations régionales et locales, au péril de la continuité du service public.

Afin de poursuivre leurs missions, ces administrations ont dû, lors du confinement, recourir aux moyens techniques nécessaires au travail à distance, tels que les services de visioconférence et les plateformes de partage de documents, et ce, malgré les coûts, les difficultés logistiques et les questions relatives à la sécurité juridique.

En ce qui concerne les centres publics d'action sociale, la tenue de réunions virtuelles du conseil de l'action sociale, du bureau permanent et du comité spécial du service social a été autorisée, pour soixante jours à partir du 15 mai 2020, par l'arrêté de pouvoirs spéciaux du Collège réuni de la Commission communautaire commune n° 2020/008 du 29 mai 2020 'visant à assurer le fonctionnement des centres publics d'action sociale durant la période de la crise sanitaire COVID-19'.

Les pouvoirs spéciaux ont pris fin, pas la pandémie. La présente proposition d'ordonnance a pour objet de répondre aux besoins urgents des centres publics d'action sociale, en insérant dans la loi organique des dispositions qui s'inspirent de celles désormais en vigueur dans les communes, introduites en juillet 2020 dans la Nouvelle loi communale. Il s'agit ici de pérenniser la flexibilité accordée aux organes des centres publics d'action sociale en ce qui concerne la tenue de réunions à distance, qui ne sera dès lors plus tributaire du régime de pouvoirs spéciaux et des délais de mise en place de celui-ci.

En vue de préciser la portée du texte et d'en justifier la rétroactivité, l'oratrice donne lecture des deux derniers alinéas des développements.

Mme Isabelle Emmery précise que la proposition d'ordonnance vise, sur demande des acteurs de terrain, à prolonger les pratiques dont l'arrêté de pouvoirs spéciaux précité a permis la mise en place. La crise sanitaire est en effet toujours en cours, qui avait motivé l'adoption de mesures ayant entre-temps fait la preuve de leur pertinence. Il est en particulier notable que la dématérialisation testée lors de la première vague de la pandémie n'a pas nui au respect du secret professionnel, dans le chef tant des conseillers de l'action sociale que du personnel des centres. Le présent texte ne déroge d'ailleurs pas, à cet égard, aux balises prévues par la loi organique.

I. Inleidende uiteenzetting van mevr. Farida Tahar en mevr. Isabelle Emmery, eerste en tweede mede-indieners van het voorstel van ordonnantie

Mevrouw Farida Tahar brengt de zware menselijke, sociale en economische gevolgen van de Covid-19-pandemie in herinnering en wijst er vervolgens op dat de gezondheids crisis bij de gewestelijke en plaatselijke overheden ingrijpende gevolgen heeft gehad, waardoor de continuïteit van de openbare dienstverlening in het gedrang is gekomen.

Om hun opdrachten verder uit te voeren, hebben deze besturen tijdens de lockdown gebruik moeten maken van de technische middelen die nodig zijn om te werken op afstand, zoals videoconferentiediensten en platforms voor het delen van documenten, ondanks de kosten, de logistieke problemen en de problemen met betrekking tot de rechtszekerheid.

Wat de openbare centra voor maatschappelijk werk betreft, is het houden van virtuele vergaderingen van de raad voor maatschappelijk welzijn, het vast bureau en het bijzonder comité van de sociale dienst toegestaan voor een periode van zestig dagen vanaf 15 mei 2020 bij bijzonderemachtenbesluit van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie nr. 2020/008 van 29 mei 2020 'tot vrijwaring van de werking van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn in het kader van de COVID-19-gezondheids crisis'.

De bijzondere machten zijn afgelopen, maar de pandemie niet. Dit voorstel van ordonnantie beoogt tegemoet te komen aan de dringende noden van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, door in de organieke wet bepalingen op te nemen die ingegeven worden door de bepalingen die nu van kracht zijn in de gemeenten en die in juli 2020 werden ingevoerd in de nieuwe gemeentewet. Het doel hiervan is de flexibiliteit die aan de organen van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn wordt toegekend met betrekking tot het houden van vergaderingen op afstand te bestendigen, zodat deze niet langer afhankelijk zijn van het systeem van bijzondere machten en de termijnen voor de uitvoering ervan.

Teneinde de draagwijdte van de tekst te verduidelijken en de terugwerkende kracht ervan te verantwoorden, leest de spreker de twee laatste alinea's van de toelichting voor.

Mevrouw Isabelle Emmery verduidelijkt dat het voorstel van ordonnantie strekt tot het verlengen van de praktijken die het bijzonderemachtenbesluit mogelijk gemaakt heeft in te voeren, op verzoek van de actoren op het terrein. De gezondheids crisis is immers nog steeds aan de gang en heeft geleid tot het aannemen van maatregelen die inmiddels hun nut hebben bewezen. Het is met name opmerkelijk dat de dematerialisatie die tijdens de eerste golf van de pandemie werd getest, geen invloed heeft gehad op de inachtneming van het beroepsgeheim, zowel voor de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn als voor het personeel van de centra. Deze tekst wijkt op dat vlak trouwens niet af van de

Les personnes sont en droit de se voir accorder l'aide sociale dans les délais prescrits. Or, la loi ne laisse que trente jours aux centres public d'action sociale pour statuer sur le droit à l'intégration sociale (article 21, § 1er, de la loi du 26 mai 2002 'concernant le droit à l'intégration sociale'). Il est donc indispensable que les réunions y afférentes puissent se tenir, fût-ce par visioconférence. Les outils techniques disponibles permettent de traiter les dossiers de manière adéquate, dans le respect du secret professionnel et du scrutin secret (via, dans ce dernier cas, la pratique éprouvée des courriers électroniques individuels adressés au secrétaire général).

Il convenait néanmoins de limiter cette dématérialisation, celle-ci pouvant parfois nuire aux délibérations collectives qui forment l'essence même du travail des conseillers de l'action sociale. Elle ne sera donc possible que dans 20 % des cas, sans justification, ainsi qu'en cas de force majeure.

II. Discussion générale

Mme Stéphanie Koplowicz confirme volontiers que la proposition répond à une demande de flexibilité émanant des acteurs de terrain. Cela dit, bien que la députée perçoive la nécessité de permettre la tenue de réunions à distance en cas de force majeure, elle comprend moins que cette possibilité soit laissée aux organes des centres publics d'action sociale (ci-après : CPAS), sans justification aucune, pour un cinquième de leurs réunions, alors que des débats en présentiel demeurent préférables, particulièrement dans le cas des comités spéciaux, où les demandeurs sont susceptibles d'être auditionnés. C'est le sens de ses amendement n°s 1 et 2, 1° : imposer que la tenue de réunions dématérialisées soit toujours motivée par un événement quelconque de nature à empêcher une réunion en présentiel.

Quant à l'amendement n° 2, 2°, il vise à assurer que tout soit mis en œuvre pour que les usagers puissent être auditionnés devant les comités spéciaux, même en cas de réunion virtuelle. On sait que les CPAS ont répondu favorablement à la plupart des demandes pendant la crise sanitaire, mais les nécessités budgétaires pourraient à l'avenir les contraindre à plus de sévérité, de sorte que les demandeurs seraient plus souvent amenés à devoir défendre leur dossier.

Il s'agit donc d'ajouter au texte deux garde-fous pour assurer le caractère démocratique des délibérations des CPAS.

M. Gilles Verstraeten annonce soutenir le texte. Il avait des doutes sur le plafonnement à 20 % des réunions à distance, mais Mme Isabelle Emmerly les a levés en évoquant le caractère essentiel, dans nombre de circonstances, des délibérations collectives. Reste qu'il

bakens waarin de organieke wet voorziet.

De mensen hebben het recht sociale bijstand te krijgen binnen de voorgeschreven termijnen. De wet laat de openbare centra voor maatschappelijk welzijn echter slechts dertig dagen om te beslissen over het recht op maatschappelijke integratie (artikel 21, § 1, van de wet van 26 mei 2002 'betreffende het recht op maatschappelijke integratie'). Het is dan ook absoluut noodzakelijk dat de vergaderingen daarover kunnen worden gehouden, zij het via videoconferentie. De beschikbare technische instrumenten maken het mogelijk om de dossiers op gepaste wijze te behandelen, met inachtneming van het beroepsgeheim en de geheime stemming (in het laatste geval via de beproefde praktijk van individuele e-mails aan de secretaris-generaal).

Deze dematerialisatie moet echter beperkt blijven, omdat ze soms ten koste kan gaan van de collectieve beraadslagingen die de essentie van het werk van de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn vormen. Dit zal dus slechts in 20% van de gevallen mogelijk zijn, zonder rechtvaardiging, evenals in gevallen van overmacht.

II. Algemene bespreking

Mevrouw Stéphanie Koplowicz bevestigt graag dat het voorstel tegemoetkomt aan een vraag om flexibiliteit vanwege de actoren in het veld. De volksvertegenwoordiger begrijpt weliswaar dat het noodzakelijk is om in geval van overmacht vergaderingen op afstand te kunnen houden, maar ze begrijpt niet zo goed dat die mogelijkheid zonder enige verantwoording wordt gelaten aan de organen van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn (OCMW's) voor een vijfde van hun vergaderingen, terwijl debatten in levenden lijve de voorkeur blijven genieten, vooral in het geval van de bijzondere comités, waar de verzoekers gehoord kunnen worden. Dat is de strekking van de amendementen 1 en 2, 1°: verplichten dat virtuele vergaderingen altijd worden gemotiveerd door een gebeurtenis van dien aard dat een vergadering in levenden lijve wordt verhinderd.

Amendement 2, 2° strekt ertoe te garanderen dat alles in het werk wordt gesteld, opdat de gebruikers kunnen worden gehoord voor de bijzondere comités, zelfs in geval van een virtuele vergadering. Het is algemeen bekend dat de OCMW's tijdens de gezondheids crisis de meeste verzoeken hebben ingewilligd, maar de budgettaire vereisten zouden hen er in de toekomst kunnen toe brengen strenger te zijn, zodat de aanvragers hun dossier vaker zouden moeten verdedigen.

Het is dan ook de bedoeling om twee waarborgen aan de tekst toe te voegen om het democratische karakter van de beraadslagingen van de OCMW's te garanderen.

De heer Gilles Verstraeten zal het voorstel steunen. Hij had twijfels over de beperking van het aantal vergaderingen op afstand tot 20%, maar mevrouw Isabelle Emmerly heeft die weggenomen door te verwijzen naar de noodzaak van collectieve beraadslagingen in veel gevallen. Hij vraagt wel

s'interroge sur le caractère secret des scrutins, dès lors que le secrétaire général sait qui a voté quoi.

Enfin, le député souhaiterait connaître le point de vue des coauteurs de la proposition sur les amendements de Mme Stéphanie Koplowicz, qui lui semblent logiques.

Mme Nicole Nketo Bomele soutient pleinement le texte, qui répond à un besoin des CPAS, qui jouent en ces temps de crise sanitaire un rôle de premier plan dans la lutte contre la paupérisation des Bruxellois.

Mme Alexia Bertrand, encore que la solution que propose les amendements de Mme Stéphanie Koplowicz ne la convainc pas, estime toutefois que la question qu'ils posent mérite de faire l'objet d'une réflexion collective : il faut bien reconnaître que ce plafond de 20 % est arbitraire (ce que démontre le fait qu'il soit fixé à 10 % dans la Nouvelle loi communale, évoquée par Mme Farida Tahar) et n'offre pas de solution adéquate à la problématique du quorum de présences en cas de quarantaine.

Mme Els Rochette salue le texte à l'examen, qui veille à la continuité du service fourni par les CPAS, plus essentielle encore en temps de crise. Il est crucial que le secret professionnel soit assuré, même dans le cas de réunions virtuelles. La pandémie nous impose de modifier nos usages, et il n'est pas exclu que le travail à distance s'installe dans la durée ; il est donc bienvenu de le permettre et de l'encadrer. Aussi la députée soutient-elle sans réserve la proposition d'ordonnance.

L'oratrice est cependant d'avis que les amendements déposés par Mme Koplowicz valent d'être débattus : pourquoi ce plafond de 20 % et comment garantir l'accès aux débats des usagers devant être auditionnés ?

Mme Farida Tahar, revenant sur les amendements, est d'avis que l'expression « *un événement de nature à empêcher la tenue des débats en présentiel* » est sujette à interprétation. Il est en outre évident que les réunions physiques sont préférables, mais le contexte exceptionnel de la pandémie de Covid-19 justifie une certaine flexibilité à cet égard, encadrée par des balises : celles déjà inscrites dans la loi organique et celles que la proposition impose d'insérer dans les règlements d'ordre intérieur des organes des CPAS.

Quant à l'amendement n° 2, 2°, la députée n'en aperçoit pas l'effet utile : qu'ajoute-t-il aux dispositions existantes ou en projet qui ne s'y trouve déjà ?

Mme Isabelle Emmerly ajoute que conditionner la tenue de toute réunion virtuelle à la survenance d'un « *événement de nature à empêcher la tenue des débats en présentiel* » revient à les soumettre toutes à l'impératif de la force majeure et, partant, à évacuer la flexibilité demandée par les CPAS eux-mêmes.

of het geheim van de stemmingen niet zal worden geschonden, aangezien de secretaris-generaal weet wie wat heeft gestemd.

Tot slot vraagt de volksvertegenwoordiger wat de mede-indiëners van het voorstel vinden van de amendementen van mevrouw Stéphanie Koplowicz, die hem logisch lijken.

Mevrouw Nicole Nketo Bomele staat volledig achter het voorstel, dat tegemoetkomt aan een behoefte van de OCMW's, die tijdens deze gezondheids crisis in de frontlijn staan in de strijd tegen de verpaupering van de Brusselaars.

Mevrouw Alexia Bertrand is niet overtuigd door de oplossing die de amendementen van mevrouw Stéphanie Koplowicz aanreiken, maar is toch van mening dat de kwestie die ze aan de orde stellen, gezamenlijk besproken moet worden: men moet wel erkennen dat het maximum van 20% willekeurig is (zoals aangetoond wordt door het feit dat het vastgesteld is op 10% in de nieuwe gemeentewet, waarnaar mevrouw Farida Tahar verwijst) en geen adequate oplossing biedt voor het probleem van het aanwezigheidsquorum in geval van quarantaine.

Mevrouw Els Rochette is ingenomen met het voorstel, dat de continuïteit van de dienstverlening door de OCMW's waarborgt, wat in tijden van crisis nog belangrijker is. Het is van cruciaal belang dat het beroepsgeheim wordt gewaarborgd, zelfs bij virtuele vergaderingen. De pandemie dwingt ons ertoe onze praktijken te veranderen en het is niet uitgesloten dat telewerk vaste prik wordt; daarom is het een goede zaak dat telewerk wordt toegestaan en dat er een kader voor komt. Ze staat dan ook volledig achter het voorstel van ordonnantie.

De spreker is evenwel van oordeel dat de amendementen van mevrouw Koplowicz dienen te worden besproken: waarom een maximum van 20% en hoe kan de toegang tot de besprekingen worden verzekerd voor de gebruikers die gehoord moeten worden?

Mevrouw Farida Tahar komt terug op de amendementen en is van oordeel dat de woorden "*een gebeurtenis van dien aard dat de debatten niet in levenden lijve kunnen worden gevoerd*" voor interpretatie vatbaar is. Bovendien is het duidelijk dat vergaderingen in levenden lijve de voorkeur verdienen, maar de uitzonderlijke context van de Covid-19-pandemie rechtvaardigt enige flexibiliteit in dat verband, die in goede banen moet worden geleid met bakens: die welke al vastgelegd zijn in de organieke wet en die welke het voorstel aanbrengt in de huishoudelijk reglementen van de OCMW-organen.

De volksvertegenwoordiger begrijpt het nut van amendement 2, 2° niet: voegt het iets nieuws toe aan de bestaande of ontworpen bepalingen?

Mevrouw Isabelle Emmerly voegt eraan toe dat het feit dat virtuele vergaderingen afhankelijk worden gemaakt van een "*gebeurtenis van dien aard dat de debatten niet in levenden lijve kunnen worden gevoerd*" erop neerkomt dat er in alle gevallen overmacht moet zijn en dat de flexibiliteit waar de OCMW's zelf om hebben gevraagd, niet langer van

Mme Stéphanie Koplowicz explique qu'il lui paraît nécessaire de prévoir un accompagnement pour les personnes qui seraient auditionnées par les comités spéciaux lors d'une réunion à distance : il s'agit en effet de personnes en situation de précarité, qui souvent ne disposent pas des outils techniques liées à la visioconférence (ordinateur, connexion internet, etc.) ou ne les maîtrisent pas.

Mme Isabelle Emmery ne le conteste pas, mais le principe général du droit *audi alteram partem*, consacré par la charte de l'utilisateur des services publics, y pourvoit déjà. Il peut être acté dans les travaux parlementaires que les CPAS doivent soit aider les personnes auditionnées à se connecter de chez elles aux réunions à distance, soit les accueillir dans leurs locaux où le matériel nécessaire à cet effet sera mis à leur disposition.

Mme Farida Tahar abonde en ce sens : il n'est pas question de faire obstacle au droit effectif d'être entendu, qui est inscrit dans la législation. Pour le surplus, les CPAS régleront les modalités via leur règlement d'ordre intérieur, qu'il n'appartient pas à l'Assemblée réunie de rédiger à leur place.

M. Gilles Verstraeten peut entendre l'argument relatif à l'exigence de flexibilité portée par les acteurs de terrain ; aussi ne soutiendra-t-il pas les amendements sur la table. Nonobstant, acter un point dans des travaux parlementaires et l'inscrire en toutes lettres dans une ordonnance sont deux choses différentes, et le député serait dès lors disposé à soutenir un éventuel amendement n° 3, qui reprendrait les termes du seul amendement n° 2, 2°.

Mme Stéphanie Koplowicz est prête à revoir la formulation de ses amendements relatifs à la motivation de la tenue des réunions à distance, si les autres commissaires la juge trop restrictive. Elle regrette de n'avoir reçu aucune explication quant au choix de fixer le plafond de réunions virtuelles, hors cas de force majeure, à 20 %.

Pour ce qui est du droit à être entendu, la députée précise qu'elle ne propose pas d'écrire les règlements d'ordre intérieur des CPAS à leur place, mais de déterminer des orientations par la voie ordonnancière. Elle redit que les probables difficultés financières dans lesquelles seront les CPAS après la crise sanitaire rendront l'effectivité du droit à être entendu plus prioritaire encore dans les années à venir.

Mme Isabelle Emmery demande s'il s'agit d'intenter un procès en dysfonctionnement à l'encontre de la législation existante : prétend-on que l'effectivité du principe *audi alteram partem* n'y serait pas suffisamment garantie ?

Mme Stéphanie Koplowicz répond par la négative,

toepassing is.

Mevrouw Stéphanie Koplowicz vindt het noodzakelijk om begeleiding te verlenen aan de personen die tijdens een vergadering op afstand zouden worden gehoord door de bijzondere comités: het gaat immers om personen die zich in een precaire situatie bevinden, vaak niet beschikken over de technische tools voor videoconferenties (computer, internetverbinding, enz.) of die niet onder de knie hebben.

Mevrouw Isabelle Emmery betwist dat niet, maar het algemene beginsel van het recht *audi alteram partem*, dat in het handvest van de gebruiker van de openbare diensten is vastgelegd, voorziet daar al in. In de parlementaire werkzaamheden kan worden aangetekend dat de OCMW's ofwel de gehoorde personen moeten helpen om van thuis uit verbinding te maken met de vergaderingen op afstand, ofwel hen moeten verwelkomen in hun lokalen waar de nodige apparatuur daarvoor ter beschikking wordt gesteld.

Mevrouw Farida Tahar sluit zich daarbij aan: er is geen sprake van afbreuk te doen aan het effectieve recht om te worden gehoord, dat in de wetgeving is vastgelegd. Voor het overige zullen de OCMW's de nadere regels via hun huishoudelijk reglement regelen, dat de Verenigde Vergadering niet in hun plaats moet opstellen.

De heer Gilles Verstraeten kan het argument over de eis van flexibiliteit van de mensen in het veld begrijpen, dus hij zal de amendementen die op tafel liggen niet steunen. Desondanks zijn het aantekenen van een punt in de parlementaire werkzaamheden en het opnemen ervan in een ordonnantie twee verschillende zaken, en de volksvertegenwoordiger zou dan ook bereid zijn een eventueel amendement nr. 3 te steunen, dat alleen de formulering van amendement 2, 2° overneemt.

Mevrouw Stéphanie Koplowicz is bereid de formulering van haar amendementen met betrekking tot de motivatie voor het houden van vergaderingen op afstand te herzien, als de andere commissieleden die te beperkend zouden vinden. Zij betreurt het dat zij geen uitleg heeft gekregen over de keuze om het maximum voor virtuele vergaderingen vast te stellen op 20%, behalve in geval van overmacht.

Met betrekking tot het recht om te worden gehoord, zegt de volksvertegenwoordigster dat zij niet voorstelt om het huishoudelijk reglement van de OCMW's in hun plaats op te stellen, maar om richtsnoeren vast te stellen door middel van een ordonnantie. Zij herhaalt dat de financiële moeilijkheden waarin de OCMW's zich na de gezondheids crisis waarschijnlijk zullen bevinden, de effectieve uitoefening van het recht om gehoord te worden in de komende jaren nog meer prioriteit zullen geven.

Mevrouw Isabelle Emmery vraagt of het zaak is een proces van slechte werking aan te spannen tegen de bestaande wetgeving: zou de effectieve toepassing van het *audi alteram partem*-beginsel daarin niet voldoende gegarandeerd zijn?

Mevrouw Stéphanie Koplowicz antwoordt ontkennend,

mais ajoute que la tenue d'auditions dématérialisées est un nouveau mode de fonctionnement et qu'il convient à tout le moins d'acter que les CPAS devront prévoir des modalités claires pour que toute personne devant être entendue puisse participer aux débats, même lorsqu'ils se tiennent à distance.

Mme Farida Tahar constate que garantir l'effectivité du droit à être entendu est un souci que partage l'ensemble des orateurs, mais qu'il ne forme pas l'objet de la proposition : celle-ci vise uniquement, dans le contexte de la pandémie de Covid-19, à permettre aux organes des CPAS la tenue de réunions virtuelles. Les dispositions à l'examen ne dérogent à aucune des balises prévues par la législation actuelle.

Mme Isabelle Emmery souhaite acter que les députés entendent que soient respectés la lettre et l'esprit du texte à l'examen et que les outils numériques soient mis en œuvre dans le respect de l'intérêt des usagers.

M. Alain Maron, membre du Collège réuni, en charge de l'action sociale et de la santé, remercie les parlementaires qui, majorité et opposition confondues, ont porté cette proposition d'ordonnance. L'urgence n'était en effet pas conciliable avec les délais requis par un projet d'ordonnance émanant du pouvoir exécutif.

III. Discussion des articles et votes

Articles 1er et 2

Ces articles ne suscitent aucun commentaire.

Votes

Les articles 1er et 2 sont adoptés à l'unanimité des 14 membres présents.

Article 3

Cet article ne suscite aucun commentaire.

Votes

L'amendement n° 1 est rejeté par 10 voix contre 1 et 3 abstentions.

L'article 3 est adopté par 13 voix et 1 abstention.

Articles 4 et 5

Ces articles ne suscitent aucun commentaire.

Votes

Les articles 4 et 5 sont adoptés à l'unanimité des 14 membres présents.

maar voegt eraan toe dat het houden van virtuele hoorzittingen een nieuwe manier van werken is en dat op zijn minst moet worden aangetekend dat de OCMW's moeten voorzien in duidelijke regelingen, zodat iedereen die gehoord moet worden kan deelnemen aan de debatten, ook als die op afstand worden gehouden.

Mevrouw Farida Tahar merkt op dat het waarborgen van de effectieve uitoefening van het recht om te worden gehoord een zorg is die door alle sprekers wordt gedeeld, maar dat dit niet het onderwerp van het voorstel is: het enige doel ervan is om, in het kader van de Covid-19-pandemie, de organen van de OCMW's in staat te stellen om virtuele vergaderingen te houden. De voorliggende bepalingen wijken niet af van de richtsnoeren die in de huidige wetgeving zijn opgenomen.

Mevrouw Isabelle Emmery wenst aan te tekenen dat de volksvertegenwoordigers willen dat de letter en de geest van de onderhavige tekst worden gerespecteerd en dat de digitale instrumenten in het belang van de gebruikers worden toegepast.

De heer Alain Maron, collegelid, bevoegd voor Welzijn en Gezondheid, bedankt de parlementsleden die, zowel in de meerderheid als in de oppositie, dit voorstel van ordonnantie hebben gesteund. De dringendheid kon immers niet worden verzoend met de tijd die nodig was voor een ontwerp van ordonnantie van de uitvoerende macht.

III. Artikelsgewijze bespreking en stemmingen

Artikelen 1 en 2

Deze artikelen lokken geen enkele commentaar uit.

Stemmingen

Artikelen 1 en 2 worden aangenomen bij eenparigheid van de 14 aanwezige leden.

Artikel 3

Dit artikel lokt geen enkele commentaar uit.

Stemmingen

Amendement nr. 1 wordt verworpen met 10 stemmen tegen 1, bij 3 onthoudingen.

Artikel 3 wordt aangenomen met 13 stemmen bij 1 onthouding.

Artikelen 4 en 5

Deze artikelen lokken geen enkele commentaar uit.

Stemmingen

Artikelen 4 en 5 worden aangenomen bij eenparigheid van de 14 aanwezige leden.

Article 6

Cet article ne suscite aucun commentaire.

Votes

L'amendement n° 2 est rejeté par 12 voix contre 1 et 1 abstention.

L'article 6 est adopté par 13 voix et 1 abstention.

Article 7

Cet article ne suscite aucun commentaire.

Vote

L'article 7 est adopté à l'unanimité des 14 membres présents.

IV. Vote sur l'ensemble de la proposition d'ordonnance

L'ensemble de la proposition d'ordonnance est adopté par 13 voix et 1 abstention.

Mme Stéphanie Koplowicz justifie son abstention : son groupe souhaite revenir en séance plénière sur les points soulevés dans les débats en commission, notamment la question des 20 % de réunions pouvant être tenues à distance sans que l'organe concerné ne doive fournir la moindre justification.

– *Confiance est faite à la rapporteuse pour la rédaction du rapport.*

La Rapporteuse

Le Président de séance

Delphine CHABBERT

Juan BENJUMEA MORENO

Artikel 6

Dit artikel lokt geen enkele commentaar uit.

Stemmingen

Amendement nr. 2 wordt verworpen met 12 stemmen tegen 1, bij 1 onthouding.

Artikel 6 wordt aangenomen met 13 stemmen bij 1 onthouding.

Artikel 7

Dit artikel lokt geen enkele commentaar uit.

Stemming

Artikel 7 wordt aangenomen bij eenparigheid van de 14 aanwezige leden.

IV. Stemming over het geheel van het voorstel van ordonnantie

Het geheel van het ontwerp van ordonnantie wordt aangenomen met 13 stemmen, bij 1 onthouding.

Mevrouw Stéphanie Koplowicz verantwoordt haar onthouding: haar fractie wil in de plenaire vergadering terugkomen op de punten die tijdens de debatten in de commissie aan de orde zijn gesteld, met name de kwestie van de 20% van de vergaderingen die op afstand kunnen worden gehouden zonder dat het betrokken orgaan daarvoor enige verantwoording hoeft af te leggen.

– *Vertrouwen wordt geschonken aan de rapporteur voor het opstellen van het verslag.*

De Rapporteur

De Voorzitter van de vergadering

Delphine CHABBERT

Juan BENJUMEA MORENO

V. Amendements

N° 1 (de Mme Stéphanie KOPLOWICZ).

Article 3

Dans l'article 29, alinéa 6, en projet, insérer les mots « , mais dûment justifié par un événement de nature à empêcher la tenue des débats en présentiel » entre les mots « par an » et les mots « , les réunions du conseil ».

JUSTIFICATION

La continuité des services des centres publics d'aide sociale doit bien entendu être assurée en toutes circonstances. Nous comprenons l'aspect de force majeure visé à l'article 3. Cependant, permettre la tenue des conseils en visioconférence pour 20 % des conseils de l'action sociale sans aucune justification est un élément pouvant nuire à la tenue démocratique des débats. Pour éviter cet écueil, nous demandons à ce que le texte soit modifié pour assurer, à chaque fois, la justification de la tenue d'un conseil de l'action sociale en télé- ou visioconférence.

N° 2 (de Mme Stéphanie KOPLOWICZ).

Article 6

Dans l'article 35, alinéa nouveau, en projet :

1° insérer les mots « , mais dûment justifié par un événement de nature à empêcher la tenue des débats en présentiel » entre les mots « par an » et les mots « , les réunions du conseil » ;

2° insérer les mots « en veillant à ce que celles-ci assurent l'accessibilité des débats aux usagers devant être auditionnés » après les mots « les modalités, ».

JUSTIFICATION

Pour la première proposition de modification : voir la justification de l'amendement n° 1.

Pour la deuxième : des auditions d'usagers sont régulièrement nécessaires dans le cadre des comités spéciaux. Si les séances doivent se tenir en télé- ou visioconférence, il est primordial que les usagers puissent toutefois être entendus et cela dans les meilleures conditions possibles. À cet égard, il faudra que soient prévus de l'information et un accompagnement le permettant.

V. Amendementen

Nr. 1 (van mevr. Stéphanie KOPLOWICZ).

Artikel 3

In het ontworpen artikel 29, zesde lid, de woorden “, maar naar behoren verantwoord door een gebeurtenis van dien aard dat de debatten niet in levenden lijve kunnen worden gevoerd” in te voegen tussen de woorden “per jaar” en de woorden “, kunnen de vergaderingen”.

VERANTWOORDING

De continuïteit van de diensten van de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn moet uiteraard in alle omstandigheden worden gewaarborgd. Wij begrijpen het geval van overmacht zoals bepaald in artikel 3. Het feit dat 20% van de vergaderingen van de raad voor maatschappelijk welzijn kunnen worden gehouden via videoconferentie zonder enige verantwoording is echter een gegeven dat het democratisch verloop van de debatten kan schaden. Om deze valkuil te vermijden, vragen wij dat de tekst wordt gewijzigd om telkens de verantwoording voor het houden van een raad voor maatschappelijk welzijn via teleconferentie of videoconferentie veilig te stellen.

Nr. 2 (van mevr. Stéphanie KOPLOWICZ).

Artikel 6

In het ontworpen artikel 35, nieuw lid:

1° de woorden “, maar naar behoren verantwoord door een gebeurtenis van dien aard dat de debatten niet in levenden lijve kunnen worden gevoerd” in te voegen tussen de woorden “per jaar” en de woorden “, kunnen de vergaderingen”;

2° de woorden “en zij verzekeren de toegankelijkheid van de debatten voor de gebruikers die gehoord moeten worden” in te voegen na de woorden “huishoudelijk reglement”.

VERANTWOORDING

Voor het eerste voorstel tot wijziging: zie verantwoording amendement 1.

Voor het tweede: hoorzittingen van gebruikers zijn regelmatig nodig in het kader van de bijzondere comités. Indien de vergaderingen moeten worden gehouden via teleconferentie of videoconferentie, is het van essentieel belang dat de gebruikers toch kunnen worden gehoord en dit in de best mogelijke omstandigheden. In dat verband zal informatie en ondersteuning moeten worden verstrekt om dit mogelijk te maken.